

Dosarul nr. 2ra-359/2022
2-19132806-01-2ra-04042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (N. Lupașcu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Anton, V. Cotorobai, I. Secrieru)

DECIZIE

20 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil Comercial și de Contencios Administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Giuseppe Bassi, reprezentat de avocatul Grișciuc-Bucica Svetlana,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nadejda Walther împotriva lui Giuseppe Bassi și Marinei Svițcaia, intervenient accesoriu ÎMGFL nr. 8, în procedura de faliment, cu privire la încasarea în mod solidar a prejudiciului material și moral cauzat în urma inundării locuinței,

împotriva deciziei din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 09 august 2019, Nadejda Walther, reprezentată de avocatul Nicolae Chiriac, a depus cerere de chemare în judecată, concretizată pe parcurs (f.d.117-123, vol. I), împotriva lui Giuseppe Bassi și Marinei Svițcaia, intervenient accesoriu ÎMGFL nr. 8, în procedura de faliment, cu privire la încasarea în mod solidar a prejudiciului material cauzat în urma inundării locuinței în mărime de 101 889,10 de lei, a prejudiciului moral în mărime de 20 000 de lei, cât și a cheltuielilor de judecată în mărime de 20 697 de lei, dintre care suma de 6 300 de lei cheltuieli suportate pentru efectuarea expertizei, 8 000 de lei cheltuieli de asistență juridică, 3 157 de lei taxa de stat, 3000 de lei cheltuieli de executare și 240 de lei cheltuieli suportate pentru citarea publică a părților.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 20 februarie 2019 în rezultatul scurgerilor de apă din apartamentul nr. xxxx, etajul 5, nr. cadastral xxxx, al cărui proprietari pe cote-părți sunt Giuseppe Bassi și Marina Svițcaia, a avut loc inundarea apartamentului nr. xxxx, etajul 4, nr. cadastral xxxx, al cărui proprietar este Nadejda Walther. Apa s-a scurs din apartamentul nr. x de la etajul 5 în apartamentul nr. x de

la etajul 4, a ajuns și a inundat inclusiv apartamentele de la etajele de mai jos, apartamentul nr. x de la etajul 3 al cărui proprietar este Iurii Șatcov și apartamentul nr. x de la etajul 2 al cărui proprietar este Garaz Norica Vasile.

Reclamanta a indicat că, despre faptul inundării apartamentului a aflat la data de 21 februarie 2019, când mama ei, Tamara Mocreac, a fost informată prin telefon de către vecinii din bloc, Norica Garaz și Iurii Șatcov, despre scurgerile de apă din apartamentul nr. x de la etajul 5, fiind urme vizibile de culoare gălbuie că s-a scurs apă fierbinte din calorifer.

Tot la 21 februarie 2019, vecinii au comunicat că vinovat de producerea inundației se face proprietarul apartamentului nr. x, Giuseppe Bassi, care a lăsat apartamentul în grija lui Denis Valac.

Urmare a celor întâmplate, la 21 februarie 2019, ora 09:15, de către vecinii Iurii Șatcov și Norica Garaz a fost întocmit actul de constatare a inundației, fiind indicată cauza scurgerilor de apă din apartamentul nr. x și prejudiciul cauzat apartamentului nr. 7 prin enumerarea deteriorărilor vizibile la acel moment.

La fel, la data constatării inundației, 21 februarie 2019, au fost efectuate fotografiile de la fața locului, fiind întocmit un tabel fotografic în care sunt vizibile urmele inundației (scurgerea apei în apartamentul nr. x amplasat în bd. Xxxx, care a avut loc datorită scurgerilor din apartamentul de mai sus de pe aceeași axă, apartamentul nr. x amplasat în bd. Xxxx, etajul 5 (blocul locativ în total are 5 etaje).

După o perioadă de timp, vecinii au comunicat mamei reclamantei Tamara Mocreac despre faptul că la insistența lor, prejudiciul cauzat lor prin inundație de aproximativ 150 euro și 170 euro corespunzător, le-a fost restituit de către Denis Valac responsabilul pentru apartament, însă prejudiciul cauzat Nadejdei Walther, ultimul a refuzat să-l restituie din motiv că prejudiciul este prea mare.

Reclamanta a susținut că anterior depunerii cererii de chemare în judecată, mama sa, Tamara Mocreac, a avut numeroase convorbiri telefonice cu Denis Valac la numărul de telefon xxxx (persoana de legătură între Bassi Giuseppe și locatarii în Republica Moldova) în speranța că prejudiciul cauzat va fi restituit benevol pe cale extrajudiciară, însă ultimul de fiecare dată amâna răspunsul invocând că doar proprietarul Giuseppe Bassi poate binevoi să restituie prejudiciul cauzat Nadejdei Walther.

În scopul soluționării amiabile a litigiului, la 30 mai 2019, de către Nadejda Walther, reprezentată de mama Tamara Mocreac, la adresa copârâților a fost expediată cerere privind soluționarea amiabilă a litigiului și plata benevolă a prejudiciului material suportat, care la acea dată a fost estimat la suma de 3 500 euro (echivalentul a 70 000 de lei), totodată s-a atenționat că eșuarea soluționării amiabile a litigiului, va îndreptăți reclamanta de a se adresa în instanța de judecată pentru apărarea drepturilor. Răspuns la cererea prealabilă nu a primit, iar scrisoarea cu avizul de recepție DS2001169597AR din 30 mai 2019 s-a restituit cu mențiunea „necunoscut”.

Reclamanta a evidențiat că, deși pentru cerința privind repararea prejudiciului material solicitat nu este necesară/obligatorie respectarea procedurii prealabile, totuși dânsa a încercat soluționarea amiabilă timp de 6 luni, iar până în prezent prejudiciul nu a fost reparat de către Giuseppe Bassi și Marina Svițcaia.

Reclamanta susține că la 17 mai 2019, a depus plângere la Inspectoratul de poliție Centru, pe faptul cauzării prejudiciului material, iar prin răspunsul nr. 34/20/1-7307 din 22 mai 2019 s-a comunicat că litigiul este de competența instanței

de judecată.

Reclamanta a invocat că pentru a stabili cu certitudine mărimea prejudiciului material real suportat în urma inundației locuinței, a fost ordonată efectuarea unui Raport de expertiză extrajudiciară expertului Anatolie Achimov din cadrul Biroului individual de expertiză judiciară, pentru serviciile expertului achitând suma de 6 300 de lei.

Prin Raportul de expertiză extrajudiciară nr. 127, expertul Anatolie Achimov a concluzionat că defectele depistate, descrise în partea de cercetare, în interiorul apartamentului nr. x amplasat din blocul locativ situat în mun. Chișinău, sectorul Centru, bd. Xxxx, demonstrează că acest apartament a suportat inundație - scurgere de apă, din apartamentul amplasat la etajul superior al aceluiași bloc locativ, cauzându-i un prejudiciu material. La momentul cercetărilor urmele de inundare depistate în interiorul apartamentului nr. x, prezintă stare tehnică nesatisfăcătoare care influențează și are impact negativ asupra sănătății proprietarilor prin nerespectarea normelor tehnice în construcții, normelor sanitare și normelor anti incendiare. Defectele depistate în apartamentul nr.x nu pot fi înlăturate local, fiind necesar de executat lucrări de reparație capitală, costul lucrărilor de reparație capitală constituind 82 389,10 de lei (lucrări de reparație) și 19 500 de lei (mobilier de bucătărie), în total suma de 101 889,10 de lei.

Reclamanta a afirmat că, reieșind din probele prezentate rezultă cu certitudine că valoarea prejudiciului material real suportat de către Nadejda Walther urmare a inundării apartamentului cu apă, constituie suma de 101 889,10 de lei, prejudiciu care urmează a fi reparat din contul coproprietarilor apartamentului nr. x din bd. Xxxx, Giuseppe Bassi și Marina Svițcaia,

Referitor la pretenția privind repararea prejudiciului moral suportat, reclamanta a comunicat că dânzei i-au fost cauzate suferințe psihice datorită inundării apartamentului din vina coproprietarilor Giuseppe Bassi și Marina Svițcaia, dar și a eșuării soluționării amiabile a litigiului întrucât pârâții au dat dovadă de viclenie, mimarea soluționării problemei, astfel că prejudiciul moral urmează a fi încasat în temeiul art. art. 1398 alin. (1), 1422, 1423 din Codul civil (redacția a. 2002).

Reclamanta motivează mărimea prejudiciului moral în sumă de 20 000 de lei în baza faptului că urmare a inundației, aflându-se peste hotarele țării va trebui să găsească persoane responsabile în Republica Moldova pentru a căuta meșteri pentru a efectua reparație capitală în apartament, la fel bunurile din apartament față de care s-a atașat au fost deteriorate iremediabil, iar ca urmare a comportamentului copârâților a fost umilită și a trăit o stare de stres continuu, care la rândul său a agravat starea generală de sănătate.

Datorită nesoluționării litigiului pe cale extrajudiciară, reclamanta Nadejda Walther a fost nevoită să suporte cheltuieli de judecată în sumă totală de 17 457 de lei, compuse din cheltuielile de asistență juridică în sumă de 8 000 de lei, probate prin bonul de plată seria QL 212306 din 17 mai 2019, cheltuielile de expertiză judiciară în sumă de 6 300 de lei, taxa de stat achitată în cuantum de 3 157 de lei și cheltuielile de executare în mărime de 3 000 de lei, suportate ca urmare a intentării procedurii de executare și cheltuielile de citare publică în cauza civilă în mărime de 240 de lei.

Prin hotărârea din 21 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă parțial acțiunea.

S-a încasat în mod solidar de la Giuseppe Bassi, Marina Svițcaia în beneficiul

Nadejdei Walther suma de 101 889,10 de lei cu titlu de prejudiciul material, suma de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciul moral, suma 6 300 de lei cu titlu de cheltuieli de efectuare a expertizei, suma de 8 000 de lei cu titlu de asistență juridică, suma de 3 000 lei cu titlu de cheltuieli de executare, suma de 240 lei cu titlu de cheltuieli de înștiințare, suma de 3 157 de lei cu titlu de taxă de stat achitată la înaintarea acțiunii proporțional pretențiilor admise, iar în total suma de 132 586,10 de lei.

În rest, pretențiile cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat au fost respinse ca neîntemeiate (f.d.d.127, 220-229, vol. I).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 19 februarie 2021, avocatul Svetlana Grișciuc-Bucica în interesele lui Giuseppe Bassi a depus apel (f.d.143-147), solicitând repunerea în termen a apelului, scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, casarea hotărârii din 21 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu remiterea cauzei la rejudecare.

Prin încheierea din 15 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de repunere în termen a apelului și a fost repus în termen apelul declarat de avocatul Svetlana Grișciuc-Bucica în interesele lui Giuseppe Bassi împotriva hotărârii din 21 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și transmisă cauza civilă în prima instanță pentru redactarea hotărârii motivate (f.d.186,187-189, vol. I).

Prin decizia din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de avocatul Svetlana Grișciuc-Bucica în interesele lui Giuseppe Bassi și a fost menținută hotărârea din 21 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (f.d.36, 37-51, vol. II).

Pentru a decide astfel, instanța de apel prin prisma art. 14 alin. (1), 1398 alin. (1), 1413, 1416 alin. (1), (2) din Codul civil (redacția în vigoare până la 01.03.2019) a apreciat ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond privind repararea prejudiciului material în urma inundării apartamentului nr. x din str. bd. Xxxx ca rezultat al producerii scurgerii de apă din apartamentul nr. x din str. bd. Xxxx. Astfel, fiind stabilită legătura causală între faptă și consecințele produse instanța de judecată a considerat că pârâții urmează să răspundă pentru prejudiciul cauzat or, răspunderea pentru prejudiciul cauzat prin scurgerea din construcție este o răspundere obiectivă, angajându-se indiferent de vinovăția proprietarilor apartamentului.

Mai mult, instanța de apel a respins obiecțiile apelantului din cererea de apel pe motiv că nu a prezentat probe care să combată poziția instanței de fond cu privire la vinovăția apelantului în cauzarea prejudiciului material or, argumentul cu privire la necitarea legală s-a bazat doar pe faptul că apelantul nu a fost în țară, nu este cetățean al Republicii Moldova, nu a cunoscut despre existența inundației și a litigiului, nu a fost citat legal.

Instanța de apel a notat că potrivit Codului civil, proprietarii terenurilor vecine sau a altor bunuri imobile învecinate, pe lângă respectarea drepturilor și obligațiilor prevăzute de lege, trebuie să se respecte reciproc. Astfel, invocarea faptului că, apelantul care este coproprietar al apartamentului de unde s-a scurs apa, respectiv cel ce a cauzat prejudiciul material intimitei, precum că nu s-a aflat în țară, nu-l exonerează de obligația de a repara prejudicial material. Cu atât mai mult că pe de o parte apelantul nu recunoaște existența prejudiciului material cauzat din apartamentul său, dar nici nu a prezentat dovada faptului că în perioada în care nu s-a aflat în țară a încredințat altei persoane bunul imobil, pentru a nu admite careva prejudicii în relațiile cu vecinii.

De altfel, coproprietara apartamentului nr. x de la et. 5 din bd. Xxxx, Marina

Svițcaia deși a cunoscut de existența litigiului nu și-a prezentat apărarea, având un rol pasiv la examinarea cauzei în fond.

Instanța de apel a mai precizat că răspunderea pentru prejudiciul cauzat prin scurgerea din construcție este o răspundere obiectivă, angajându-se indiferent de vinovăția posesorului construcției. Posesorul nu poate înlătura răspunderea, dovedind că a luat toate măsurile pentru evitarea scurgerii din construcție. Posesorul se poate exonera de răspundere probând existența unor cauze străine, care au dus la cauzarea prejudiciului și anume forța majoră sau vina persoanei prejudiciate.

Referitor la argumentul de necitare legală, instanța de apel l-a respins ca nefondat or, prima instanță a întreprins toate măsurile legale prevăzute de normele procesual civile în vederea citării legale a părților în litigiu.

Referitor la pretenția privind repararea prejudiciului moral, instanța de apel a statuat că în contextul raționamentelor Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la satisfacțiile echitabile acordate prin prisma Convenției, în temeiul art. art. 1422, 1423 alin. (1), (2) din Codul civil, prima instanță corect a stabilit cuantumul prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei, ca fiind compensație echitabilă suferințelor morale ale acesteia și nu ar fi o povară pentru pârâți.

De asemenea, instanța de apel a menținut soluția primei instanțe privind admiterea pretenției privind compensarea cheltuielilor de judecată din contul lui Giuseppe Bassi și Marinei Svițcaia în beneficiul Nadejdei Walther, încasând suma de 6300 de lei cu titlu de cheltuieli de efectuare a expertizei, 8 000 de lei cu titlu de asistență juridică, 3 000 de lei cu titlu de cheltuieli de executare, 240 de lei cu titlu de cheltuieli de înștiințare, 3 157 de lei cu titlu de taxa de stat achitată la înaintarea acțiunii proporțional pretențiilor admise.

La 22 decembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, ulterior la 02 martie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Giuseppe Bassi, reprezentat de avocatul Grișciuc-Bucica Svetlana, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel prin care a solicitat casarea hotărârii din 21 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a deciziei din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care să fie remisă cauza spre rejudecare în prima instanță. La fel, a solicitat suspendarea executării hotărârii din 21 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.106-112, vol. II).

Prin încheierea din 23 decembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins cererea depusă de Giuseppe Bassi, reprezentat de avocatul Grișciuc-Bucica Svetlana cu privire la suspendarea executării hotărârii din 21 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.73-75, vol. II).

În motivarea recursului recurentul a manifestat dezacordul cu hotărârile instanțelor ierarhic inferioare, menționând că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

Recurentul a menționat că, instanța de apel a încălcat norma de drept material, nu a aplicat legea care trebuia aplicată dar și a interpretat în mod eronat legea referitor la împuternicirile de reprezentare. Aici, recurentul Giuseppe Bassi a menționat că nu a acordat împuterniciri lui Denis Valac pentru reprezentarea drepturilor și intereselor sale în Republica Moldova, iar la materialele cauzei lipsesc astfel de împuterniciri.

Recurentul a invocat că judecarea cauzei a avut loc în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată or, faptul

că Giuseppe Bassi nu a cunoscut despre prezentul litigiu și nu a participat la examinarea cauzei în fond rezultă din materialele dosarului.

Referitor la raportul de expertiză prezentat recurentul a declarat că acesta nu poate fi reținut în calitate de probă în situația în care expertul nu a constatat faptul inundației direct din apartamentul pârâtului Giuseppe Bassi.

Totodată, a subliniat că la materialele cauzei pag. 68 este anexat răspunsul Întreprinderii Municipale de Gestionarea a Fondului Locativ nr. 8, în proces de insolvență, care a comunicat că apartamentul nr. x amplasat în blocul locativ din bd. Xxxx a fost inundat la 20 februarie 2019, iar petiția a fost înregistrată doar la data de 17 mai 2019. Astfel, din cauza perioadei mare de timp care s-a scurs din momentul inundării, tehnic nu este posibil de stabilit circumstanțele producerii inundației, ce confirmă faptul că toate materialele și circumstanțele cauzei nu au fost elucidate în momentul examinării cauzei în fond.

La 05 aprilie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs depusă de către Giuseppe Bassi, reprezentat de avocatul Grișciuc-Bucica Svetlana, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d.117, vol. II).

Prin referința depusă la 30 mai 2022, Nadejda Walther, reprezentată de avocatul Nicolae Chiriac, a solicitat declararea inadmisibilă a recursului depus de Giuseppe Bassi, reprezentat de avocatul Grișciuc-Bucica Svetlana, menținerea fără modificări a hotărârilor instanțelor de judecată (f.d.121-123, vol. II) deoarece criticile recurentului sunt declarative și nu pot constitui temei de casată a actelor judecătorești contestate.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Din materialele cauzei rezultă că decizia din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată părților prin intermediul poștei electronice la 03 ianuarie 2022 (f.d. 57, vol. II).

Prin urmare, Colegiul consideră că recursul declarat de către Giuseppe Bassi, reprezentat de avocatul Grișciuc-Bucica Svetlana la 02 martie 2022, prin intermediul oficiului poștal, împotriva deciziei instanței de apel din 25 noiembrie 2021 este depus în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copie de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin încheierea din 08 iunie 2022 a Curții Supreme de Justiție a fost considerat admisibil recursul declarat de către Giuseppe Bassi, reprezentat de avocatul Grișciuc-Bucica Svetlana, împotriva deciziei din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, și transmis Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție pentru a fi examinat în fond (f.d. 126, vol. II).

În conformitate cu art. 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În corespundere cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Astfel, Colegiul lărgit a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței verificarea legalității hotărârii atacate.

Verificând în limitele invocate în recurs legalitatea hotărârilor atacate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea încasării prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat pentru pretenția cu caracter nepatrimonial și în această parte a emite o nouă hotărâre de respingere a acestei pretenții, în rest cu menținerea hotărârilor contestate, din următoarele considerente.

În temeiul art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sânt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Din materialele cauzei rezultă că, înaintând prezenta acțiune împotriva lui Giuseppe Bassi și Marinei Svițcaia, intervenient accesoriu ÎMGFL nr. 8, în procedura de faliment, reclamanta Nadejda Walther a solicitat încasarea în mod solidar a prejudiciului material cauzat în urma inundării locuinței în mărime de 101 889,1 de lei, a prejudiciului moral în mărime de 20 000 de lei, cât și a cheltuielilor de judecată în mărime de 20 697 de lei, dintre care 6 300 de lei cheltuieli suportate pentru efectuarea expertizei, 8 000 de lei cheltuieli de asistență juridică, 3 157 de lei taxa de stat, 3000 de lei cheltuieli de executare și 240 de lei cheltuieli suportate pentru citarea publică a părților.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, Judecătoria Chișinău, sediul Centru prin hotărârea din 21 iulie 2020 a dispus admiterea parțială a acțiunii.

S-a încasat în mod solidar de la Giuseppe Bassi, Marina Svițcaia în beneficiul Nadejdei Walther suma de 101 889,10 de lei cu titlu de prejudiciul material, suma de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciul moral, suma 6 300 de lei cu titlu de cheltuieli de efectuare a expertizei, suma de 8 000 de lei cu titlu de asistență juridică, suma de 3 000 lei cu titlu de cheltuieli de executare, suma de 240 lei cu titlu de cheltuieli de înștiințare, suma de 3 157 de lei cu titlu de taxă de stat achitată la înaintarea acțiunii proporțional pretențiilor admise, iar în total suma de 132 586,10 de lei.

În rest, pretențiile cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat au fost respinse ca neîntemeiate.

Judecând apelul declarat de avocatul Svetlana Grișciuc-Bucica în interesele lui Giuseppe Bassi, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 25 noiembrie 2021 a

menținut hotărârea din 21 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Instanța de recurs menționează că va raporta circumstanțele prezentate mai sus la normele de drept relevante litigiului, pe care le va aplica în redacția în vigoare până la 01 martie 2019. Or, conform art. 7 alin. (1) din Codul civil, legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare.

Cu referire la repararea prejudiciului material, Colegiul consideră că această cerință corect a fost admisă de către instanțele de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 8 alin. (1) din Codul civil, drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sînt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile generale și de la sensul legislației civile.

Conform art. 11 alin. (9) lit. g) din Codul civil, apărarea dreptului civil se face prin repararea prejudiciilor.

În corespundere cu art. 14 alin. (1) – (2) din Codul civil, persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel.

Se consideră prejudiciu cheltuielile pe care persoana lezată într-un drept al ei le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale (prejudiciu efectiv), precum și beneficiul neobținut prin încălcarea dreptului (venitul ratat).

În această succesiune, Colegiul lărgit notează că art. 1398 alin. (2) din Codul civil, prevede că prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Conform art. 1413 din Codul civil, dacă prejudiciul s-a produs prin faptul că din construcție a căzut ori a curs ceva, răspunde persoana care are construcția în posesiune. Această regulă nu se aplică în cazul în care prejudiciul s-a produs prin forță majoră ori din vina celui prejudiciat.

Așadar, la caz s-a constatat că Nadejda Walther este proprietarul apartamentului nr. x amplasat în mun. Chișinău, str. xxxx, număr cadastral xxxx, iar Marina Șvitcaia și Bassi Giuseppe sunt coproprietarii apartamentului nr. x, număr cadastral xxxx, din același bloc.

Din actele cauzei rezultă că apartamentul reclamantei a fost inundat pe data de 20 februarie 2019 prin scurgerea apei din apartamentul pârâților, Marina Șvitcaia și Giuseppe Bassi.

Faptul inundării din data de 20 februarie 2019 a apartamentului Nadejdei Walther a fost confirmat prin actele de constatare întocmit la 21 februarie 2019, dar și din actele întocmite de reprezentanții IP Centru în cadrul examinării materialului înregistrat în R-II cu nr.7474, care au menționat că la 20 februarie 2019, apartamentul nr.7, amplasat la etajul 4 al blocului, ce aparține cu drept de proprietate Nadejdei Walther a fost inundat în urma scurgerilor de apă din apartamentul nr.x, etajul 5 din xxxx mun. Chișinău, al cărui proprietari sunt Bassi Giuseppe și Marina Șvitcaia (f.d. 15,16, 26, 29, vol. I).

Prin raportul de expertiză extrajudiciară nr.127 din 05 august 2019 întocmit de expertul judiciar Achimov Anatolie, prin cercetare la fața locului, examinarea vizuală, fotografiere, s-a constatat că apartamentul nr. x din bd. XXXX este deteriorat în urma inundației din apartamentul nr. x din același bloc. Costul lucrărilor de

reparație capitală ce necesită a fi demarate în bunul imobil în litigiu constituie 82 389,10 lei, iar costul mobilierului de bucătărie constituie 19 500 lei (f.d. 31-44, vol. I).

Sub acest aspect, Colegiul reține că, instanțele judecătorești inferioare corect au concluzionat că în cazul dat se întrunesc toate elementele răspunderii pentru scurgerea din construcția lui Bassi Giuseppe și Marina Șvitcaia, inclusiv vinovăția, prejudiciul cauzat, cât și raportul causal dintre elementele indicate, aceștia urmând să repare prejudiciul cauzat intimitei, iar din aceste considerente corect s-a dispus încasarea în mod solidar de la ultimii în beneficiul Nadejdei Walther a sumei de 101 889,10 lei cu titlu de prejudiciu material.

Argumentul recurentului precum că inundația a avut loc în lipsa vinovăției proprietarului apartamentului nr. x amplasat în mun. Chișinău, xxxx, nu poate servi temei de respingere a acțiunii or, răspunderea proprietarului apartamentului nr. x survine în temeiul art. 1413 din Codul civil.

Mai mult, răspunderea pentru prejudiciul cauzat prin scurgerea din construcție este o răspundere obiectivă, angajându-se indiferent de vinovăția posesorului construcției. Posesorul nu poate înlătura răspunderea, dovedind că a luat toate măsurile pentru evitarea scurgerii din construcție. Posesorul se poate exonera de răspundere probând existența unor cauze străine, care au dus la cauzarea prejudiciului și anume forța majoră sau vina persoanei prejudiciate. Proprietarul apartamentului nr. x din mun. Chișinău, xxxx, nu a demonstrat prezența acestor două condiții, care l-ar exonera de răspundere materială.

De altfel, nu poate fi reținut ca temei de casare a hotărârilor judecătorești nici critica recurentului precum că raportul de expertiză extrajudiciară nr.127 din 05 august 2019 anexat la materialele cauzei, nu constituie probă în sensul admiterii pretenției în situația în care expertul nu a constatat faptul inundației direct din apartamentul pârâtului Giuseppe Bassi or, art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede expres că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Recurent a avut dreptul de a prezenta contraprobe prin care să combată suma solicitată de reclamantă în acest sens, drept pe care dânsul însă nu la realizat.

În continuare, instanța de recurs conchide asupra temeiniciei soluției instanței de judecată privind compensarea reclamantei a cheltuielilor de judecată în corespundere cu prevederile art. art. 82, 90, 94, 96 din Codul de procedură civilă, suportate în legătură cu prezentul litigiu încasând în mod solidar din contul lui Bassi Giuseppe și Marinei Șvitcaia suma 6 300 de lei cu titlu de cheltuieli de efectuare a expertizei, suma de 8 000 de lei cu titlu de asistență juridică, suma de 3 000 lei cu titlu de cheltuieli de executare, suma de 240 lei cu titlu de cheltuieli de înștiințare, suma de 3 057 de lei cu titlu de taxă de stat.

Cât privește soluția instanțelor de judecată cu privire la repararea prejudiciului moral, Colegiul lărgit consideră că în această parte în hotărârile adoptate a fost eronat interpretate prevederile legale și, respectiv nu pot fi menținute.

În acest sens, instanțele de judecată cu referire la prevederile art.1422 din Codul civil, au reținut că intimitei i-a fost cauzat un prejudiciu moral în urma inundării locuinței ce-i aparține.

Art. 1422 alin. (1) din Codul civil, stipulează că în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de

legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

Din sensul prevederilor legale citate rezultă că, prejudiciul moral se compensează numai în cazul provocării acestuia prin fapte ce atentează și lezează drepturile personale nepatrimoniale, adică prejudiciul este moral numai dacă este urmare a încălcării unor valori de aceeași natură. De asemenea, din norma de drept enunțată rezultă, că se admite compensarea prejudiciului moral cauzat prin lezarea drepturilor patrimoniale numai în cazurile expres prevăzute de lege.

La caz, Nadejda Walther pretinde că i-a fost lezat un drept patrimonial, însă compensarea prejudiciului moral cauzat prin lezarea drepturilor patrimoniale se admite numai în cazurile prevăzute expres de lege. Or, art. 1413 din Codul civil, care reglementează răspunderea pentru prejudiciul cauzat prin scurgerea din construcție, nu prevede posibilitatea reparării prejudiciului moral.

Așa fiind, se constată că prevederile acestei norme nu sunt aplicabile prezentului raport juridic de reparare a prejudiciului moral, instanțele de judecată incorect aplicând prevederile art. 1422 din Codul civil.

Totodată, având în vedere netemeinica pretenției privind repararea prejudiciului moral, urmează a fi casate hotărârile instanțelor de judecată și în partea încasării taxei de stat pentru pretenția cu caracter nepatrimonial în cuantum de 100 lei achitată la depunerea acțiunii.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că judecarea cauzei în fond a avut loc cu încălcarea normelor de procedură, nefiind citat în mod legal despre locul, data și ora examinării cauzei, întrucât din materialele cauzei rezultă cert că dânsul a fost citat public în corespundere cu art. 108 din Codul de procedură civilă (f.d. 109, vol. I), astfel fiind respectată procedura de citare legală.

Reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa parțial decizia din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 21 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea încasării prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat în cuantum de 100 lei achitată pentru pretenția cu caracter nepatrimonial și, în această parte a emite o hotărâre nouă de respingere a acestei pretenții, cu menținerea în rest a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Giuseppe Bassi, reprezentat de avocatul Grișciuc-Bucica Svetlana.

Se casează parțial decizia din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 21 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nadejda Walther împotriva lui Giuseppe Bassi și Marinei Svițcaia, intervenient accesoriu ÎMGFL nr. 8, în procedura de faliment, cu privire la încasarea în mod solidar a prejudiciului material și moral cauzat în urma inundării locuinței, în partea încasării de la pârâți a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat achitată

pentru pretenția cu caracter nepatrimonial și în această parte se emite o nouă hotărâre prin care:

Se respinge ca neîntemeiată cerința Nadejdei Walther împotriva lui Giuseppe Bassi și Marinei Svițcaia cu privire la repararea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat în cuantum de 100 lei, achitată pentru pretenția cu caracter nepatrimonial.

În rest, decizia din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 21 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecători

Maria Ghervas

Galina Stratulat

Mariana Pitic

Victor Burduh